

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 24 maj 2024

Saken

Utbetalning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för ett fastställt antal veckor för studier vid McGill University i Montreal, i Kanada, under tiden den 30 augusti – den 21 december 2023 och den 4 januari – den 30 april 2024. – NN bifogade studiehandlingar.

CSN beviljade studiemedel för vecka 35 – 50 år 2023 och vecka 1 – 16 år 2024. I samband med beslutet upplyste CSN om bland annat följande. NN behöver lämna en studieförsäkran till CSN för att intyga att hon ska studera enligt uppgifterna i beslutet. Hon kan lämna studieförsäkran på Mina sidor på [csn.se](https://www.csn.se) eller i CSN:s app. Inför studieperiod två måste hon skicka in blanketten "Study Assurance/School Signature" till CSN. Beslutet om studiemedel kommer att upphävas om NN inte lämnar en studieförsäkran före utgången av den tidsperiod som studiemedlen avser. Framkommer särskilda skäl kan CSN ändå betala ut pengarna.

CSN beslutade sedan att upphäva beslutet om studiemedel för den andra studieperioden, vecka 1 – 16 år 2024, och att avskrika ärendet. Grunden för beslutet var att NN inte lämnat in någon studieförsäkran innan periodens slut.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon tog kontakt med skolans administration i mars, och lämnade in en underskriven försäkran till universitetet den 5 april 2024. Hon fick emellertid tillbaka formuläret först den 3 juli 2024. Universitetets administration påverkades av en strejk. Strejken började i mitten

av mars och gjorde det omöjligt för henne att få svar från skolan. Skolans verksamhet påverkades även av politiska protester på universitetsområdet under hela våren. Med hänsyn till de speciella omständigheterna på universitetet önskar hon att beslutet ändras. Hon bifogar studieförsäkringen som visar datum för inlämning till universitetet och skickar gärna in mer information eller stödjande dokument vid behov. Studiebidraget är viktigt för henne. – NN bifogade blanketten "Study Assurance/School Signature".

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

NN har, efter att hon av nämnden fått tillfälle att slutföra sin talan, inkommit med skärmbilder till nämnden.

CSN har därefter, på nämndens begäran, inkommit med ett yttrande och anfört i huvudsak följande. En studerande som inte fått någon utbetalning av studiemedel under den period som studierna har pågått förutsätts ha klarat försörjningen på annat sätt och förutsätts inte ha behov av studiemedlet. Rätten till studiemedel är normalt förverkad om den studerande inte lämnat in sin studieförsäkring inom beviljningsperioden. Ansvaret åligger den studerande att i rätt tid styrka studierna. Endast om det finns särskilda skäl får studiemedel betalas ut när styrkandet görs för sent. För studerande utomlands krävs inte att skolan bekräftar registreringen inför den första utbetalningen av studiemedel för den första studiestödsperioden under en beviljningsperiod. Bakgrunden är att utbetalning ska kunna göras tre veckor före studiestart, men en sådan bekräftelse från skolan inte kan göras innan studierna har påbörjats. Inför den andra, fjärde, sjätte och efterföljande studiestödsperioden krävs det att studieförsäkringen, utöver den studerandes eget intygande, innehåller ett intygande från läroanstalten. Läroanstalten ska då intyga att den studerande är registrerad för de studier för vilka studiemedel har beviljats och styrker på så vis de uppgifter som den studerande har lämnat.

I ärendet har nu aktuell beviljningsperiod löpt under tiden den 1 januari – den 21 april 2024. Studieförsäkringen har inkommit till CSN i samband med att överklagandet med tillhörande bilagor inkom, nämligen den 6 augusti 2024. CSN kan mot bakgrund av detta konstatera att studieförsäkringen inte inkommit inom den föreskrivna tiden. Frågan är då om det föreligger särskilda skäl att betala ut studiemedel trots att både skolan och NN först efter utgången av den tidsperiod som studiemedlen avser försäkrat att NN bedriver studier. Vid bedömning av vad som kan utgöra särskilda skäl att betala ut studiemedel trots en sen studieförsäkring, så är det omständigheterna i varje enskilt fall som får bedömas och vägas samman. Utgångspunkten i bedömningen bör dock vara att det ska röra sig om omständigheter som den studerande inte själv har kunnat råda över och som har utgjort hinder att lämna en studieförsäkring i rätt tid. I denna del har NN anfört att det på grund av oroligheter vid campus varit svårt att få en underskrift från administrationen avseende hennes studieförsäkring. Till stöd för detta har hon åberopat en tidningsartikel kring läget vid universitetet under våren 2024. CSN har förståelse för att de oroligheter som förelegat medfört vissa problem för de studerande samt administrationen vid McGill University. Däremot anser CSN att underlaget, i det enskilda ärendet, inte på ett tillräckligt tydligt sätt visar att oroligheterna medfört att just NN:s möjligheter att erhålla ett intygande, i rätt tid, från skolan omöjliggjorts eller avsevärt försvårats. Mot denna bakgrund anser CSN att

omständigheterna i det enskilda ärendet sammantaget inte utgör särskilda skäl att betala ut studiemedel trots en sen studieförsäkran.

NN har fått ta del av CSN:s yttrande. Hon har även beretts tillfälle att inkomma med synpunkter med anledning av yttrandet, men har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

I 3 kap. 30 § studiestödslagen (1999:1395) anges bland annat följande. Studiemedel får betalas ut endast om det är styrkt att den studerande bedriver de studier för vilka studiemedlen har beviljats.

Rätten till studiemedel är förverkad, om den studerande inte före utgången av den tidsperiod som studiemedlen avser har styrkt att han eller hon bedriver studier. Styrks detta senare, får studiemedlen ändå betalas ut, om det finns särskilda skäl.

Av 16 kap. 8 § CSNFS 2001:1 framgår att vid utlandsstudier kan den studerande få den första utbetalningen av studiemedel i en studiestödsperiod när en studieförsäkran enligt 9 § har kommit in till CSN.

Den studerande kan dock få en utbetalning av merkostnadslån som avser flera studiestödsperioder med studiemedel, när en studieförsäkran för den första av dessa perioder har kommit in till CSN.

En studieförsäkran enligt första och andra styckena får lämnas tidigast fyra veckor före studiestödsperiodens början.

Av 16 kap. 9 § CSNFS 2001:1 framgår att en studieförsäkran för utlandsstudier enligt 8 § ska innehålla

1. en försäkran av den studerande om att han eller hon avser att studera vid den läroanstalt och utbildning samt under den tid och i den studieomfattning som studiemedel har beviljats för, och

2. läroanstaltens intygande om att den studerande är registrerad för de studier för vilka studiemedel har beviljats.

En studieförsäkran avseende den första, tredje och femte studiestödsperioden i en beviljningsperiod med studiemedel ska dock innehålla läroanstaltens intygande enligt första stycket 2, endast om det finns behov av det.

Överklagandenämndens bedömning

I ärendet har det framkommit att CSN i samband med beviljningsbeslutet om studiemedel har lämnat information till NN om konsekvensen av en utebliven studieförsäkring. Överklagandenämnden kan vidare konstatera att NN inte har lämnat studieförsäkring för studierna under den andra studieperioden, veckorna 1 – 16 år 2024, före utgången av den tidsperiod som studiemedlen avser. Rätten till studiemedel är därför enligt huvudregeln förverkad.

NN har först därefter, i samband med sitt överklagande, lämnat in studieförsäkring och därmed styrkt att hon bedrivit de studier som hon, enligt CSN:s beslut, beviljades studiemedel för under den andra studieperioden. Frågan är om det då finns särskilda skäl för att ändå betala ut studiemedel.

Överklagandenämnden bedömer i den delen att vad hon nu anfört och åberopat – på befintligt underlag – inte utgör särskilda skäl för att ändå betala ut studiemedlen. Överklagandet ska mot denna bakgrund avslås.

Robert Dalman

Christine Nordlund

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Gunilla Lavås, Jessica Levin, Helena Söderberg och Jenny Twana.

Föredragande: Christine Nordlund

Kopia till CSN och till CSN:s Rättsavdelning